

Puheenjohtaja ilmoitti, että allekirjoittaneet valtuutetut (ensimmäinen allekirjoittaja Hanna Hurtta) olivat ennen kokousta ilmoittaneet haluavansa jättää seuraavan aloitteen:

Loviisan kaupunki mukaan HINKU (Kohti hiilineutraalia kuntaa) -verkostoon

Ilmastonmuutos on aikamme suurimpia haasteita. Kansainvälisen ilmastopaneelin (IPCC) viimeaikaiset raportit ja myös suomalaisten asiantuntijoiden lausunnot kertovat hälyttävää viestiä siitä, että ilmastotoimia tulee tehdä radikaalisti enemmän ja nopeammin, jotta ilmastonmuutos saadaan rajoitettua alle kahteen asteeseen. Ilmastonmuutos on otettava koko päätöksenteon läpäiseväksi kysymykseksi.

Kunnat ja kaupungit ovat merkittäviä ilmastotoimijoita. Kunnissa luodaan puitteet monille ihmisten päivittäisille valinnoille. Kunta on myös merkittävä energian kuluttaja, maankäytön suunnittelija ja julkisten hankintojen tekijä. Kuntien on välttämätöntä lähteä mukaan kunnianhimoisiin ilmastotoimiin ja uusi ilmastolaki tuleeekin velvoittamaan kunnat laatimaan ilmastosuunnitelmat.

Hinku-verkosto on vuonna 2008 perustettu ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto, joka kokoaa yhteen kunnianhimoisiin päästövähennyksiin sitoutuneet kunnat, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavat yritykset sekä energia- ja ilmastoalan asiantuntijat. Hinku-verkostossa on jo mukana jo yli 80 Hinku-kuntaa sekä viisi Hinku-maakuntaa, jotka ovat sitoutuneet päästötavoitteeseen (80 %:n päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta). Lisäksi Hinku-verkosto jakaa tietoa ilmastonmuutoksen hillinnän parhaista käytännöistä, tukee kuntien ilmastotyötä sekä luo kysyntää ilmastoystävällisille tuotteille ja palveluille.

Hinku-kunnaksi tai Hinku-maakunnaksi ryhtyminen edellyttää Hinku-kriteerien täyttymistä. Hinku-kriteerit on laatinut Suomen ympäristökeskus SYKE. Hinku-kriteereillä tarkoitetaan kuntien ilmastomuutoksen hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta uskottavasti sitoutuu vähentämään oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä sekä vaikuttamaan alueensa toimijoihin (asukkaat, yritykset, maa- ja metsätalousyrittäjät sekä vapaa-ajan asukkaat) siten, että alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä tavoitellaan hiilineutraaliutta. Kriteerit löytyvät osoitteesta <https://www.hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Hinku/Hinkukriteerit>.

Hinku-verkostoon liittyminen antaisi kaupungin asukkaille viestin, että Loviisassa otetaan ilmastonmuutos tosissaan ja pyritään hiilineutraaliuteen. Verkostossa oleminen ei itsessään maksa mitään, mutta periaatetasolla se edellyttää kaupunkia ottamaan päätöksissään huomioon ilmastoasiat. Jos tavoitteeseen ei kuitenkaan päästä, ei siitä aiheudu sanktioita tai kustannuksia muuten kuin mainetasolla.

Kaupunki on tehnyt jo vuonna 2018 päätöksen liittyä Covenant of Mayors -ilmasto-ohjelmaan, mutta asian eteen ei ole tehty toistaiseksi mitään.

Hinku-verkoston liittyminen voisi olla parempi tapa edistää työtä ilmastonmuutoksen torjumiseksi kaupungissamme.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Loviisan kaupunki aloittaa valmistelun kaupungin liittymiseksi valtakunnalliseen Hinku-kuntien verkostoon.

Liite nro 7.

Päätös

Kun aloite oli jätetty, lähetettiin se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi hallintosäännön 133 §:n mukaisesti.

EKIL 16.02.2023 § 44
755/11.05.00/2022

Valmistelija

ympäristöpäällikkö Heidi Lyytikäinen, puh. 0440 555 373, ympäristövalvoja Veera Männikkö, puh. 040 843 7367, ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Sari Paljakka, puh. 040 560 2811

13 valtuutettua ensimmäisenä allekirjoittajana Hanna Hurttu on kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.4.2022 jättänyt valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Loviisan kaupunki liittyy mukaan HINKU (Kohti hiilineutraalia kuntaa) -verkostoon.

Aloitteessa tuodaan esiin, että ilmastonmuutos on aikamme suurimpia haasteita ja useat raportit ja asiantuntijoiden lausunnot kertovat siitä, että ilmastotoimia tulee tehdä radikaalisti enemmän ja nopeammin.

Aloitteessa tuodaan esiin seuraavaa:

”Hinku-verkosto on vuonna 2008 perustettu ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto, joka kokoaa yhteen kunnianhimoisiin päästövähennyksiin sitoutuneet kunnat, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavat yritykset sekä energia- ja ilmastoalan asiantuntijat. Hinku-verkostossa on jo mukana jo yli 80 Hinku-kuntaa sekä viisi Hinku-maakuntaa, jotka ovat sitoutuneet päästötavoitteeseen (80 %:n päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta). Lisäksi Hinku-verkosto jakaa tietoa ilmastonmuutoksen hillinnän parhaista käytännöistä, tukee kuntien ilmastotyötä sekä luo kysyntää ilmastoystävällisille tuotteille ja palveluille. Hinku-kunnaksi tai Hinku-maakunnaksi ryhtyminen edellyttää Hinku-kriteerien täyttymistä. Hinku-kriteerit on laatinut Suomen ympäristökeskus SYKE. Hinku-verkoston liittyminen antaisi kaupungin asukkaille viestin, että Loviisassa otetaan ilmastonmuutos tosissaan ja pyritään hiilineutraaliuteen. Verkostossa oleminen ei itsessään maksa mitään, mutta periaatetasolla se edellyttää kaupunkia ottamaan päätöksissään huomioon ilmastoasiat. Jos tavoitteeseen ei kuitenkaan päästä, ei siitä aiheudu sanktioita tai kustannuksia muuten kuin mainetasolla.”

Aloitteen mukaan Hinku-verkoston liittyminen voisi olla parempi tapa edistää työtä ilmastonmuutoksen torjumiseksi kaupungissamme kuin kaupunginjohtajien ilmastopimus Covenant of Mayors -ilmasto-ohjelma.

Loviisan kaupungissa on vuoden 2022 aikana laadittu kaupunginjohtajien ilmastopimusta varten kestävän ilmaston ja energian toimintasuunnitelma. Toimintasuunnitelma valmistui syksyllä 2022, ja se on hyväksytty kaupunginhallituksen päätöksellä 19.12.2022 § 339.

Toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta on raportoitava säännöllisesti kaupunginjohtajien ilmastopimuksen (CoM) toimistoon: hillintätoimenpiteiden tilanne raportoidaan kahden vuoden välein ja päästölaskelmat ja toimenpiteiden tulokset neljän vuoden välein. Raportointi vaatii erityisosaamista, ja kaupunginjohtajien ilmastopimukseen liittyneet kunnat käyttävät tähän pääsääntöisesti konsulttia.

Suomessa 17 kuntaa on rekisteröitynyt Kaupunginjohtajien ilmastopimukseen. Loviisan kaupunki ei ole vielä virallisesti rekisteröitynyt kaupunginjohtajien ilmastopimukseen.

Kaupunginjohtajien ilmastopimuksen tavoite ei ole kovin kunniahimoinen; päästövähennystavoite on 40 prosenttia, joka tullaan Loviisassa todennäköisesti saavuttamaan ilman sopimustakin. Sopimukseen liittyminen lähinnä ilmaisee kaupungin kiinnostuksen ilmastotyöhön, mutta ei tarjoa konkreettista tukea ja apua siihen.

Loviisan kaupungin strategiaan sisältyvään tavoitteeseen olla hiilineutraali kunta vuoteen 2035 mennessä ei päästä kestävästä ilmaston ja energian toimintasuunnitelmaa ja sen päästövähennystavoitteita noudattamalla. Hiilineutraaliuden saavuttaminen vaatii tätä huomattavasti enemmän työtä ja investointeja, ja ilmastotyön on jatkossa oltava kiinteä osa kaupungin talousjohtamista ja arjen toimintaa.

Hinku-verkosto on kotimainen, ja verkoston tavoitteet ja ratkaisukeinot ilmastotyössä on suunniteltu suomalaisten kuntien edellytykset ja haasteet huomioon ottaen. Liittyminen on ilmaista, ja verkosto tarjoaa verkostoon liittyneille kunnille ilmaista asiantuntija-apua ja konkreettista tukea ilmastotyöhön. Hinku-verkostoon liittyminen edellyttää, että kaupunki liittyy kuntien energiatehokkuussopimukseen, jolloin ilmastotyöstä on raportoitava Motivalle. Kuntien energiatehokkuussopimus tarjoaa työkalun raportoinnin avuksi.

Hinku on tunnistettava brändi, joka auttaa rakentamaan kestävästä kaupungin imagoa. Päästövähennystavoite (80 %) kannustaa kaupunginjohtajien ilmastopimukseen verrattuna merkittävämpiin toimiin, jolloin kaupungin ilmastotyön investoinneilla on mahdollisuus saavuttaa todellisia hyötyjä. Hinku-verkoston kautta myös tilaisuudet hankkeistaa kunnan ilmastotyötä ja saada ulkopuolista rahoitusta kasvavat.

Hinku-kunnissa on näyttöä siitä, että kunnan sitoutuminen ilmastotyöhön houkuttelee cleantech-alojen yrityksiä ja osaamista. Hinkun yhtenä tehtävänä on vahvistaa paikallisia ja alueellisia cleantech-markkinoita muun muassa kannustamalla yhteishankintojen järjestämiseen. Hinku tukee kuntia ja pk-yrityksiä verkostoitumisessa, ja antaa niille myös käytännön tietoa ja työkaluja päästöjensä vähentämiseksi. Yritykset voivat tulla mukaan Hinkuun ja saada tilaisuuksia esitellä osaamistaan, tuotteitaan ja palveluitaan.

Loviisan kaupungin kestävästä ilmaston ja energian toimintasuunnitelmaa ei ole laadittu turhaan, vaikka kaupunginjohtajien ilmastopimukseen ei virallisesti liityttäisikään. Toimintasuunnitelmaa on mahdollista käyttää Hinku-tavoitteita tukevana suunnitelmana.

Liite 28
Aloite

Ehdotus

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päättää antaa seuraavan vastauksensa aloitteeseen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle:

Loviisan kaupungin strategisen tavoitteen olla hiilineutraali kunta vuoteen 2035 mennessä saavuttamisen tueksi Loviisan kaupunki liittyy HINKU (Kohti hiilineutraalia kuntaa) verkostoon, eikä liity virallisesti mukaan kaupunginjohtajien ilmastositomukseen.

Päätös

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päättää antaa seuraavan vastauksensa aloitteeseen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle: Loviisan kaupungin strategisen tavoitteen olla hiilineutraali kunta vuoteen 2035 mennessä saavuttamisen tueksi, Loviisan kaupunki liittyy HINKU (Kohti hiilineutraalia kuntaa) -verkostoon, eikä liity virallisesti mukaan kaupunginjohtajien ilmastositomukseen.
